

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.1.4

Ολοκληρωμένα παραδείγματα εκπαιδευτικών σεναρίων ανά γνωστικό αντικείμενο με εφαρμογή των αρχών σχεδίασης

Παραδειγματικό σενάριο στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών «Η αλληγορία του σπηλαίου και η σημασία της για την Πλατωνική πολιτεία: Ερμηνεία και προεκτάσεις»

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΕΡΑΝΗΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Θεσσαλονίκη 2012**

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι .Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.1.4 *Ολοκληρωμένα παραδείγματα εκπαιδευτικών σεναρίων ανά γνωστικό αντικείμενο με εφαρμογή των αρχών σχεδίασης*

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Υπουργείο Παιδείας,
Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων

MIS: 296579 – Π.3.1.4: Ολοκληρωμένα παραδείγματα εκπαιδευτικών σεναρίων

Γ' Λυκείου «Η αλληγορία του σπηλαίου και η σημασία της για την Πλατωνική πολιτεία»

Σελίδα 2 από 31

Περιεχόμενα

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	4
2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ.....	4
3. ΣΤΟΧΟΙ.....	5
4. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	7
5. Επέκταση του σεναρίου	21
6. Κριτική-αξιολόγηση	23
7. Βιβλιογραφία	24
Δικτυογραφία.....	25
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	26

«Η αλληγορία του σπηλαίου και η σημασία της για την Πλατωνική πολιτεία:

Ερμηνεία και προεκτάσεις»

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

- Τάξη: Γ΄ Λυκείου (κατεύθυνση θεωρητική)**
- Γνωστικό αντικείμενο:** Αρχαία Ελληνική Γραμματεία (από το πρωτότυπο)
- Διδακτική ενότητα:** Πλάτωνος, *Πολιτεία*: Η αλληγορία του σπηλαίου (11^η ενότητα του σχολικού βιβλίου)
- Προβλεπόμενος χρόνος διδασκαλίας:** 8 διδακτικές ώρες
- Ομάδες εργασίας:** Ανά 4-5 μαθητές/μαθήτριες (εφεξής: μαθητές)
- Εργαλεία:** Φυλλομετρητής, Κειμενογράφος, Ανοιχτά λογισμικά παρουσίασης, Ιστολόγιο/wiki

- Δημιουργός:** Παναγιώτης Σεράνης

2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η αλληγορία του σπηλαίου αποτελεί κομβικής σημασίας ενότητα για την κατανόηση των Πλατωνικών ιδεών και την αφετηρία για τη δημιουργία της ιδανικής, κατά Πλάτωνα, πολιτείας που στόχο έχει να χαρίσει στον πολίτη το ύψιστο αγαθό, την ευτυχία. Η επιλογή της αλληγορίας ως φορέα μηνύματος, η πολύ-επίπεδη ερμηνεία της και οι προεκτάσεις της για την κοινωνία στην οποία ζουν και αναπτύσσονται οι μαθητές, αποτελούν το στόχο του διδακτικού σεναρίου. Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές θα χωριστούν σε τρεις ομάδες, όλες οι ομάδες θα ασχοληθούν με την κατανόηση και την ερμηνεία της πλατωνικής αλληγορίας του σπηλαίου αλλά και ότι η κάθε ομάδα θα ασχοληθεί με ένα διαφορετικό θέμα που στόχο έχει την προέκταση της αλληγορίας και σε άλλες, σύγχρονες μορφές τέχνης αλλά και στο σήμερα.

Ο διδάσκων καθιστά επίσης σαφές ότι τα θέματα είναι αλληλένδετα και αποτελούν συνεκτικά μέρη του ψηφιακού προϊόντος που θα δημιουργήσουν οι μαθητές και ότι όλα έχουν ως θεματικό τους κέντρο τις προεκτάσεις που μπορεί να λάβει η αλληγορία του σπηλαίου στη σύγχρονη πραγματικότητα.

3. ΣΤΟΧΟΙ

Διδακτικοί στόχοι

⇒ Επιδιώκεται οι μαθητές:

- να κατανοήσουν τους λόγους για τους οποίους ο Πλάτων επέλεξε αυτόν τον τρόπο για να εξηγήσει στους συνομιλητές του το ρόλο της παιδείας στη δημιουργία της ιδανικής πολιτείας
- να κατανοήσουν την έννοια της αλληγορίας και τις μορφές που αυτή μπορεί να λάβει μέσα και από τη μελέτη των παράλληλων 'κειμένων'
- να αναλύσουν και να αξιολογήσουν τον πολλαπλό πλατωνικό συμβολισμό (φώς, σπήλαιο, δεσμώτες, πυρσός)
- να κάνουν αναγωγές στην επικαιρότητα και στη διαχρονικότητα των πλατωνικών ιδεών
- να αντιληφθούν και να αξιολογήσουν την πλατωνική σκηνοθετική προοπτική της αλληγορίας
- μέσα από προσωπική αναζήτηση και ανάλυση να συνειδητοποιήσουν την επίδραση της αλληγορίας σε σύγχρονα λογοτεχνικά κείμενα, όχι μόνο ελληνικά αλλά και ξένα και σε άλλες μορφές τέχνης (π.χ κινηματογράφος)
- Να κατανοήσουν τη διαχρονικότητα των μηνυμάτων της συγκεκριμένης ενότητας και τη σημασία που έχουν για την σημερινή κοινωνία και τους ίδιους.

Παιδαγωγικοί στόχοι

⇒ Επιδιώκεται οι μαθητές:

- να ασκηθούν στην ομαδική εργασία και τη συνεργατική μάθηση μέσα από την ανταλλαγή απόψεων και ιδεών για τους συμβολισμούς της πλατωνικής πολιτείας.

- να αποκτήσουν κριτική στάση απέναντι στις δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες με τον εντοπισμό, αξιολόγηση και αξιοποίηση του υλικού που παρέχεται στο διαδίκτυο για την επεξεργασία της συγκεκριμένης ενότητας
- να προβληματιστούν και να εκφράσουν τον προβληματισμό τους μέσα από ομαδική συζήτηση στην τάξη και ανά ομάδες για τις διάφορες δεσμεύσεις που επιβάλλει η κοινωνία σήμερα στα μέλη της σε σχέση με την ελεύθερη βούληση και επιλογή
- να εκφράσουν τις απόψεις τους για τη συμβολή της παιδείας στο ρόλο που καλούνται να παίξουν οι ίδιοι ως υπεύθυνοι ενήλικες και το αν και κατά πόσο η συγκεκριμένη παιδεία που λαμβάνουν τους προετοιμάζει για τον μετέπειτα ρόλο τους.

Τεχνολογικοί στόχοι

➤ Επιδιώκεται οι μαθητές:

- να κατανοήσουν τους τρόπους με τους οποίους συμβάλουν οι ΤΠΕ (με την χρήση της εικόνας και του ήχου) στην πληρέστερη κατανόηση ενός κειμένου
- να εξοικειωθούν με τη χρήση διαδικτυακών πηγών και άλλων ψηφιακών πόρων ως νέου περιβάλλοντος γνώσης, που ενθαρρύνει τις γνώσεις για τον κόσμο, τις στάσεις, αξίες και πεποιθήσεις (Κουτσογιάννης 2011, Κουτσογιάννης & Αλεξίου 2012)
- να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες στην ερμηνεία ενός αρχαιοελληνικού κειμένου και στην πρόσληψή του σε μεταγενέστερες εποχές.
- να δημιουργήσουν οι ίδιοι ένα νέο ψηφιακό προϊόν το οποίο θα μπορεί να εμπλουτίζεται, να τροποποιείται και να αναδιαμορφώνεται χάρη στις δυνατότητες που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες.

4. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία-Το διδακτικό πρόβλημα

Οι μαθητές, στο πλαίσιο μιας συνεργασίας με άλλα λύκεια του νομού τους καλούνται να δημιουργήσουν μια ηλεκτρονική σχολιασμένη έκδοση (με βάση το περιεχόμενο) των ενοτήτων της Πλατωνικής πολιτείας που περιέχονται στο σχολικό εγχειρίδιο. Η δική τους τάξη αναλαμβάνει να δημιουργήσει υλικό για την ενδέκατη ενότητα, *την αλληγορία του σπηλαίου*. Πρόκειται για μια από τις πιο σημαντικές ενότητες για την κατανόηση των ιδεών του Πλάτωνα και των απόψεών του για τη δημιουργία της ιδανικής πόλης που στόχο έχει να χαρίσει στους πολίτες της, το ύψιστο αγαθό, *την ευτυχία*.

Η αλληγορία του σπηλαίου αναφέρεται στην επίδραση που ασκεί η παιδεία στην ανθρώπινη φύση, στην υποχρέωση που έχει ο ορθώς πεπαιδευμένος να φωτίσει τους συνανθρώπους του και γενικότερα στην αντίθεση ανάμεσα στον κόσμο που συλλαμβάνουμε με τις αισθήσεις μας και στον κόσμο της νόησης. Μέσα από μια σειρά συμβολισμούς (σπηλιά, δεσμώτες, ήλιος, πυρσός, σκιές, φως-σκοτάδι) ο Πλάτωνας επιδιώκει να περιγράψει και να ερμηνεύσει (χωρίς όμως να επιχειρηματολογήσει) την πραγματικότητα που βιώνουν οι άνθρωποι μέσα από τις αισθήσεις τους, την κοινωνία στην οποία ζουν, τον τρόπο με τον οποίο ζουν, τη σημασία της παιδείας για την ηθική ανύψωση και την κατάκτηση του αγαθού, της αλήθειας. Η κατανόηση της ενότητας αυτής είναι πρωταρχικής σημασίας για την επεξεργασία και κατανόηση των επόμενων προς διδασκαλία ενοτήτων.

Μέθοδος και μέσα διδασκαλίας

Διδακτική μεθοδολογία

Προτείνεται η μέθοδος task-based learning (μάθηση μέσα από δραστηριότητες ή μάθηση με επιτέλεση καθήκοντος) η οποία εφαρμόζεται κυρίως στη διδασκαλία

των σύγχρονων γλωσσών (Willis 1996, Ellis 2003, Frost) εδώ χρησιμοποιείται ελαφρώς τροποποιημένη για να εξυπηρετήσει τους στόχους του διδακτικού σεναρίου. Η μέθοδος αυτή ακολουθεί τρεις φάσεις/στάδια: Στο πρώτο στάδιο (*Προδραστηριότητα*) ο διδάσκων ανακοινώνει στην τάξη το θέμα με το οποίο θα ασχοληθούν και ξεκινά οργανώνοντας μια δραστηριότητα στην οποία ουσιαστικά προετοιμάζει τους μαθητές του για την κύρια δραστηριότητα που θα ακολουθήσει. Στο δεύτερο στάδιο (*Κύκλος Δραστηριότητας*), οι μαθητές επιτελούν το καθήκον και έχουν την ευκαιρία μέσω της διάδρασης να αναπτύξουν τις συνθετικές και αναλυτικές τους δεξιότητες. Ακολουθεί το στάδιο της *Εστίασης*, κατά το οποίο παρουσιάζεται στην τάξη το καινούριο (εδώ ψηφιακό) προϊόν και το μάθημα ολοκληρώνεται με την εξάσκηση των μαθητών ή με την επέκταση του σεναρίου (*Πρακτική*).

Ακολουθείται κατεξοχήν η κειμενοκεντρική –ερμηνευτική μέθοδος επεξεργασίας του κειμένου, σύμφωνα με τις οδηγίες του αναλυτικού προγράμματος σπουδών για τη διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής γλώσσας από το πρωτότυπο με την ενεργή συμμετοχή των μαθητών στη διαδικασία πρόσκτησης του μορφωτικού αγαθού (σ.41).

Ως μέσα διδασκαλίας ορίστηκαν, αφενός, το σχολικό εγχειρίδιο με τα ερμηνευτικά σχόλια που διαθέτει σε κάθε ενότητα και, αφετέρου, το διαδίκτυο σε προκαθορισμένες, ωστόσο, από την εκπαιδευτικό δραστηριότητες με συγκεκριμένη στοχοθεσία, κυρίως, για εξοικονόμηση χρόνου.

Πορεία εργασίας

- *Οργάνωση της τάξης-Διδακτική διαδικασία:*

Φάση 1: Πρώτη ανάγνωση και κατανόηση της αλληγορίας¹ (1^η και 2^η διδακτική ώρα)

¹ Σε περίπτωση που δεν υπάρχει η δυνατότητα χρησιμοποίησης του εργαστηρίου, ο διδάσκων μπορεί να παρουσιάσει ο ίδιος, με τη χρήση του διαδραστικού πίνακα, την φάση αυτή στην τάξη.

Στην παρούσα φάση ο διδάσκων εξηγεί στους μαθητές του ότι θα ασχοληθούν με το θέμα της συγκεκριμένης διδακτικής ενότητας και παρουσιάζει τις βασικές παραμέτρους του. Στόχος τους είναι να δημιουργήσουν ένα ιστολόγιο (ή να αναρτήσουν στην ιστοσελίδα του σχολείου αν ήδη υπάρχει υλικό), το οποίο θα λειτουργήσει ως μια σύγχρονη σχολιασμένη έκδοση για την ενότητα και αποτελεί μέρος ευρύτερης εργασίας που έχουν αναλάβει σε συνεργασία με άλλα λύκεια του νομού τους για τις ενότητες της Πλατωνικής *Πολιτείας* που εμπεριέχονται στο σχολικό εγχειρίδιο. Ο διδάσκων θα μπορούσε να παρουσιάσει και ανάλογες εργασίες που έχουν γίνει από άλλα λύκεια της χώρας, για παράδειγμα την ανάλυση της πλατωνικής πολιτείας και την ανάρτηση ενός κειμένου (<http://4lyk-n-smyrn.att.sch.gr/globalsch-autosch/iware/?D=68dc38bbda782bd8c820d71074cb4a2d>) στην ιστοσελίδα του σχολείου από το 4^ο Λύκειο Νέας Σμύρνης. Ο διδάσκων θα εξηγήσει στους μαθητές ότι ο δικός τους στόχος είναι η δημιουργία ενός πολυμεσικού ψηφιακού προϊόντος, το οποίο θα συνδυάζει εικόνα, ήχο και κείμενο και θα διαθέτει χώρο αφιερωμένο σε σχόλια χρηστών και αναγνωστών, συμβάλλοντας έτσι στη διαδραστικότητα του ιστολογίου και στην αλληλεπίδραση των μαθητών.

Οι μαθητές γνωρίζουν ήδη τα πρόσωπα του διαλόγου, τον τόπο και το βασικό θέμα το οποίο ο διάλογος πραγματεύεται. Ως πρώτη δραστηριότητα, ο διδάσκων τους ζητάει να αναζητήσουν στο διαδίκτυο πληροφορίες για την έννοια της αλληγορίας (<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%B3%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1>) και να αναπτύξουν έναν πρώτο προβληματισμό για ποιο λόγο εντάσσει εδώ ο φιλόσοφος τη μορφή της αλληγορίας για να επικοινωνήσει το μήνυμά του στον συνομιλητή του (και κατ' επέκταση και στους αναγνώστες-μαθητές). Τους ζητάει επίσης να ανατρέξουν σε προηγούμενες, ήδη υπάρχουσες γνώσεις τους και από άλλες γνωστικές περιοχές και να εντοπίσουν που αλλού χρησιμοποιούνται μύθοι, αλληγορίες, παραβολές για να και τι εξυπηρετούν.

Από την αρχή δηλαδή οι μαθητές καταλαβαίνουν ότι η αλληγορία χρειάζεται μια ειδική ανάγνωση για την αποκωδικοποίηση και την κατανόηση του πραγματικού νοήματος. Αυτή η ειδική ανάγνωση προϋποθέτει την ικανότητα να διαβάζουμε ένα αλληγορικό κείμενο "κάτω από τις λέξεις", για να αποκαλύψουμε τα κρυμμένα ή, έστω, τα δυσδιάκριτα νοήματα. Η πρώτη αυτή ενασχόληση με τον *terminus technicus αλληγορία* αποτελεί το εφαλτήριο για τις δραστηριότητες που θα ακολουθήσουν στην επόμενη φάση, όταν οι μαθητές μέσα από παράλληλα "κείμενα" εντοπίζουν τα χαρακτηριστικά της αλληγορικής έκφρασης και τις περιστάσεις χρήσης της, ενώ αξιολογούν και τη λειτουργικότητά της ως εκφραστικού μέσου.

Λόγω του έντονου εικονιστικού στοιχείου και των συμβολισμών που περιέχει, θεωρείται σκόπιμη η κινητοποίηση όσο το δυνατόν περισσότερων αισθήσεων των μαθητών για την καλύτερη κατανόηση και ερμηνεία της αλληγορικής διήγησης, πριν από την κειμενική της επεξεργασία. Ο διδάσκων λοιπόν ζητά από τις ομάδες των μαθητών να ανατρέξουν στην υπερσύνδεση <http://www.youtube.com/watch?v=3XmOKAkS7HA>, όπου μπορούν να δουν και συνάμα να ακούσουν το αρχαιοελληνικό κείμενο και τη νεοελληνική μετάφρασή του. Λαμβάνουν έτσι τα πρώτα ακουστικά και οπτικά ερεθίσματα και έρχονται σε επαφή με τον πλατωνικό λόγο και την νεοελληνική του απόδοση.

Στη συνέχεια οι μαθητές επιλέγουν την υπερσύνδεση http://www.youtube.com/watch?v=5oQ_zhTEVzE, όπου μπορούν να δουν μια δραματοποιημένη απόδοση της αλληγορίας του σπηλαίου με αντίστοιχη νεοελληνική μετάφραση. Η εικόνα βοηθά την κατανόηση σε πρώτο επίπεδο και αποτελεί την βάση για την περαιτέρω κειμενική επεξεργασία της ενότητας. Εδώ, βέβαια, υπάρχει ο κίνδυνος η δραματοποίηση αυτή να λειτουργήσει δεσμευτικά ως προς την ερμηνεία του κειμένου, γι' αυτό ο διδάσκων θα επισημάνει στους μαθητές ότι αυτή είναι μόνο **μία** ανάγνωση της αλληγορίας και ότι οι δικές τους παρατηρήσεις και ερμηνεία μπορούν να παρεκκλίνουν από αυτό που βλέπουν.

Με την χρήση των ΤΠΕ ενισχύονται δεξιότητες πρόσληψης ενός κειμένου (μέσα από τον ήχο και την εικόνα) που συνήθως παραμελούνται στην παραδοσιακή διδακτική-μαθησιακή διαδικασία. Δίνεται έτσι η ευκαιρία σε μαθητές που δεν τα καταφέρνουν τόσο καλά στην πρόσληψη του μηνύματος ενός κειμένου μέσα από την ανάγνωση, να θέσουν σε λειτουργία δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν στην κατανόηση, ερμηνεία και επέκταση του μηνύματος, στοιχεία απαραίτητα για το καθήκον που πρέπει να φέρουν σε πέρας.

Φάση 2: Ανάλυση και επεξεργασία της ενότητας, ερμηνεία συμβολισμών (3^η και 4^η διδακτική ώρα)

Οι μαθητές χρησιμοποιούν το εργαλείο *ανθολόγιο κειμένων αττικής πεζογραφίας* από τον ιστότοπο *Πύλη της Ελληνικής Γλώσσας*, για να εντοπίσουν το κείμενο που αντιστοιχεί στην ενότητα 11. Στη συνέχεια σε ένα αρχείο Word δημιουργούν έναν πίνακα με τρεις στήλες, στις οποίες περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: στην α' στήλη το αρχαίο κείμενο, στη β' στήλη η δόκιμη μετάφραση του Ν. Σκουτερόπουλου και στην γ' στήλη χώρος διαθέσιμος για τα δικά τους σχόλια και την ερμηνεία των συμβολισμών. Ο διδάσκων βεβαιώνεται ότι οι μαθητές έχουν επιλέξει το αντίστοιχο κείμενο, έχουν δημιουργήσει τον πίνακα και έχουν αποθηκεύσει το αρχείο για περαιτέρω επεξεργασία.

Κρίνεται σκόπιμο να εργαστούν όλες οι επιμέρους ομάδες πάνω στο ίδιο θέμα, αφού η ανάλυση και η ερμηνεία της ενότητας αποτελεί το βασικό κορμό του ιστολογίου που θα δημιουργηθεί. Η κάθε ομάδα μπορεί να προσφέρει δημιουργικά διαφορετικές εκδοχές, να προσθέσει ερμηνείες που ίσως δεν θα έχουν δοθεί από κάποια άλλη ομάδα συμμαθητών τους και γενικότερα η σύνθεση των απόψεων βοηθά στην πολύπλευρη ανάλυση του πλατωνικού μύθου.

Στο φύλλο εργασίας που έχει μοιράσει ο διδάσκων (βλ. φύλλο εργασίας) στους μαθητές εξηγεί ότι θα πρέπει να χωρίσουν το κείμενο σε ενότητες και στη συνέχεια να ερμηνεύσουν λέξεις-κλειδιά της πλατωνικής αλληγορίας, απαραίτητες για την κατανόησή της. Με αυτό τον τρόπο αποκτούν μια εικόνα της πλατωνικής σκηνοθεσίας και διαπιστώνουν και οι ίδιοι ότι η αλληγορία λειτουργεί τουλάχιστον σε δύο επίπεδα, το πραγματικό και το συμβολικό.

Ο ψεύτικος επίγειος κόσμος στον οποίο ζούμε παρομοιάζεται από τον Πλάτωνα με μια φανταστική, βαθιά και υπόγεια μισοσκοτεινή σπηλιά και οι άνθρωποι μοιάζουν με δεσμώτες, που είναι αλυσοδεμένοι από την παιδική τους ακόμη ηλικία και βλέπουν μόνο στον τοίχο, έχοντας πίσω τους την είσοδο της σπηλιάς, η οποία βρίσκεται μακριά και ψηλά, αφήνοντας να περάσει το λίγο φως μιας φωτιάς και οι σκιές των αντικειμένων και των ανθρώπων που βρίσκονται έξω, σε έναν άλλον κόσμο, στον κόσμο της αληθινής πραγματικότητας. Δεν είναι τυχαίο ότι οι δεσμώτες δεν μπορούν να δουν πραγματικούς ανθρώπους, αφού τους εμποδίζει το τοίχιο, παρά μόνον σκιές, όπως συμβαίνει στο θέατρο σκιών, κρατώντας διάφορα αντικείμενα. Οι άνθρωποι της σπηλιάς βλέπουν μόνο τις σκιές στον απέναντι τοίχο (νομίζοντας ότι αυτές είναι πραγματικά όντα) και ακούνε μόνο τον αντίλαλο από τους ήχους που έρχονται από την είσοδο (νομίζοντας ότι πρόκειται για ήχους που προέρχονται από τις σκιές). Όσα βρίσκονται έξω από την είσοδο της σπηλιάς αποτελούν έναν άλλο κόσμο, που φωτίζεται από το δυνατό φως του ήλιου. Μέσα στο αλληγορικό κείμενο υπάρχουν κάποιοι έντονοι συμβολισμοί. Ο χώρος της σπηλιάς είναι η αισθητή πραγματικότητα, που δεν είναι η αληθινή· αλλά και η πολιτική κοινωνία, στην οποία δεν κυβερνούν φωτισμένοι και πεπαιδευμένοι. Οι δεσμώτες μέσα στο ημίφως και στην ακινησία είναι όσοι βρίσκονται στα σκοτάδια της αμάθειας, της άγνοιας, της πλάνης, της πνευματικής και ηθικής αποτελμάτωσης – οι απαίδευτοι άνθρωποι, που είναι «δέσμοι» της πλάνης τους. Οι σκιές που βλέπουν και οι αντίλαλοι των ήχων που ακούνε οι δεσμώτες είναι όχι πραγματικά αντικείμενα και ήχοι αλλά ομοιώματα, είδωλα των πραγματικών όντων. Ο φωτεινός χώρος έξω από τη σπηλιά είναι ο κόσμος

των ιδεών: η αληθινή πραγματικότητα, η νοητή (που γίνεται αντιληπτή μόνο με τη νόηση).

Οι άνθρωποι που κινούνται εκεί, όσα αυτοί κουβαλάνε καθώς και οι ήχοι που εκπέμπουν είναι τα αληθινά όντα (οι ιδέες). Το φως του ήλιου είναι η πραγματική αλήθεια, η ύψιστη ιδέα, η ιδέα του αγαθού (οντολογικά: ο ίδιος ο θεός).

Στη φάση αυτή οι μαθητές συνεργάζονται εκθέτοντας τις απόψεις τους για τα σύμβολα που περιέχει η αλληγορία του σπηλαίου, επισημαίνουν λέξεις/ εικόνες – κλειδιά, ερμηνεύουν και ανασυνθέτουν την αλληγορία ως μέσο έκφρασης των πλατωνικών ιδεών.

Φάση 3: Προεκτάσεις της αλληγορίας του σπηλαίου (5^η και 6^η διδακτική ώρα)

Στη φάση αυτή οι μαθητές χωρίζονται ουσιαστικά σε τρεις ομάδες και ασχολούνται με τα επιμέρους θέματα που τους έχουν ανατεθεί. Η φάση αυτή περιλαμβάνει τρεις δραστηριότητες, μία για κάθε ομάδα. Στο τέλος της φάσης αυτής, το υλικό όλων των ομάδων θα συγκεντρωθεί στο ιστολόγιο της τάξης για να παρουσιαστεί στη συνέχεια συγκεντρωτικά ενώπιον όλων των μαθητών. Το υλικό της κάθε ομάδας θα περιλαμβάνει μια γραπτή παρουσίαση του θέματος που καλούνται να επεξεργαστούν καθώς και ψηφιακό υλικό για τον εμπλουτισμό του ιστολογίου τους. Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να σταθούν κριτικά απέναντι στις πηγές που αντλούν από το διαδίκτυο, να επιλέξουν εκείνες που τους αντιπροσωπεύουν περισσότερο, να επιλέξουν τμήματα των πηγών και όχι τις πηγές στο σύνολό τους σε περίπτωση που η έκταση τους είναι απαγορευτική. Καλούνται επίσης να χρησιμοποιήσουν τις πηγές αυτές ως αφορμή για περαιτέρω προβληματισμό με τη δημιουργία σχολίων/θέσεων προς συζήτηση όχι μόνο στο πλαίσιο της τάξης, αλλά στο πλαίσιο και των άλλων λυκείων με τα οποία συνεργάζονται.

Η φάση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική, αφού οι μαθητές έρχονται σε επαφή και με

άλλα κείμενα/διακείμενα στα οποία παρατηρούνται σαφείς αναφορές από την πλατωνική αλληγορία. Δε γνωρίζουμε αν οι επιρροές αυτές είναι άμεσες ή έμμεσες, είναι όμως εμφανές ότι υπάρχουν. Η ανάλυση αυτών των παράλληλων κειμένων συμβάλλει στην πληρέστερη ερμηνεία και του πλατωνικού μύθου, αφού οι μαθητές είναι σε θέση να επεκτείνουν τον προβληματισμό τους μέσα από την επαφή με κείμενα που ίσως τους είναι περισσότερο οικεία και να εκφράσουν τις ιδέες τους για το πώς και σε ποιο βαθμό μπορεί η ζωή τους να επηρεαστεί από άλλους, ως επί το πλείστον φορείς που ασκούν εξουσία πάνω τους, όπως οι γονείς, οι δάσκαλοι, άνθρωποι των ΜΜΕ², οι πολιτικοί. Μπορούν επίσης να αναστοχαστούν την έννοια της προσωπικής ευθύνης, της προπαγάνδας που ασκείται από διάφορους φορείς, την ανάγκη για κριτική σκέψη και την αναζήτηση της αλήθειας με βάση προσωπικές επιδιώξεις και επιθυμίες και όχι ανάγκες που ίσως υποβολιμαία προσπαθούν να μας επιβάλλουν τρίτοι. Επίσης, να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της παιδείας και της εκπαίδευσης για τη δημιουργία προσωπικοτήτων ικανών να αντεπεξέλθουν στις προκλήσεις της εποχής, να σκέφτονται ελεύθερα και να λειτουργούν με γνώμονα όχι μόνο το ατομικό αλλά και το συλλογικό συμφέρον.

Αυτά άλλωστε είναι και τα θέματα που θα απασχολήσουν τους μαθητές, στην τελευταία φάση του διδακτικού σεναρίου, όταν η τάξη στο σύνολό της θα έρθει σε επαφή με το ολοκληρωμένο το ψηφιακό προϊόν για το οποίο εργάστηκε τμηματικά.

1^η δραστηριότητα/ομάδα: Ο πλατωνικός Καβάφης

Η πρώτη ομάδα ασχολείται με την διαθεματική προσέγγιση του πλατωνικού μύθου μέσα από δύο ποιήματα του μεγάλου ποιητή, Κωνσταντίνου Καβάφη. Οι μαθητές επιλέγουν μέσα από τη σελίδα www.snhell.gr τα ποιήματα *Τα τείχη* και *Τα παράθυρα*, δημιουργούν ένα αρχείο κειμένου και επεξεργάζονται τα ποιήματα αναζητώντας τις

² Βλ. για παράδειγμα το έξοχο άρθρο του Α. Nehamas, *Plato and the Mass Media*, http://www.pdcnet.org/collection/show?id=monist_1988_0071_0002_0214_0234&file_type=pdf

αλληγορίες και την ερμηνεία των καβαφικών συμβόλων, εντοπίζοντας ομοιότητες και διαφορές με τον πλατωνικό μύθο και στο τέλος γράφουν ένα μικρό κείμενο-σχολιασμό προς ανάρτηση στο ιστολόγιό τους. Ο διδάσκων για να βοηθήσει τους μαθητές, τους έχει μοιράσει ένα φύλλο εργασίας με κατευθυντήριες οδηγίες, ερωτήσεις ή θέματα που πρέπει να αναπτύξουν οι μαθητές στο μικρό τους κείμενο.

ΤΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ

Σ' αυτές τες σκοτεινές κάμαρες, που περνώ μέρες βαρυές, επάνω κάτω τριγυρνώ για να 'βρω τα παράθυρα. -Όταν ανοίξει ένα παράθυρο θάνατι παρηγοριά. -Μα τα παράθυρα δεν βρίσκονται, ή δεν μπορώ να τα 'βρω. Και καλλίτερα ίσως να μην τα βρω. Ίσως το φως θα 'ναι μια νέα τυραννία. Ποιος ξέρει τι καινούρια πράγματα θα δείξει.

Ο κόσμος λοιπόν του ποιητή, ο χώρος μέσα στον οποίο ζει, είναι σαν τη σπηλιά της Πολιτείας του Πλάτωνα, πρόκειται για σκοτεινά δωμάτια, στα οποία δεν ανοίγουν παράθυρα και δεν μπαίνει καθόλου φως· και ο ποιητής ζει κλεισμένος μέσα σ' αυτόν σαν τους δεσμώτες της σπηλιάς, ζώντας μια ζωή που δεν τον εκφράζει, δεν τον αντιπροσωπεύει. Υπάρχουν όμως και ορισμένες βασικές διαφορές: Εδώ ο έγκλειστος είναι ένας (και διεκτραγωδεί ο ίδιος το προσωπικό του δράμα), ενώ στον Πλάτωνα έγκλειστοι είναι, εκτός από τους πεπαιδευμένους, όλοι οι άνθρωποι αυτού του κόσμου (και την κατάσταση τους την περιγράφει ο φιλόσοφος δια στόματος του Σωκράτη).

Το σπίτι του ποιητή είναι χειρότερο από τη σπηλιά: δεν έχει ούτε καν παράθυρα, ενώ η σπηλιά έχει τουλάχιστο την είσοδο και το λιγοστό φως με τις σκιές που έρχονται απέξω – υπάρχει σ' αυτήν η ελπίδα για την έξοδο των δεσμοτών. Ο αφηγητής αναζητάει επίμονα το φως (ενώ οι δεσμώτες δεν το θέλουν) και αναγνωρίζει την αξία του για την ανακούφιση και τη γαλήνη της ψυχής του (ένα παράθυρο θάνατι παρηγοριά). Ίσως ο ίδιος να ήταν πριν εκτεθειμένος στο φώς,

γνωρίζει την αξία του και νοσταλγεί τις μέρες εκείνες που μπορούσε να απολαύσει την έννοια του φωτός, της αλήθειας, του αγαθού.

Ωστόσο, και αυτός τελικά συμβιβάζεται: προτιμάει να μη βρει διέξοδο προς το φως και να παραμείνει στον κόσμο του σκοταδιού, επειδή υποθέτει ότι θα υποφέρει με όσα θα του αποκαλύψει το φως – όπως υποφέρουν και οι δεσμώτες, όταν το αντικρίσουν.

ΤΕΙΧΗ

Χωρίς περίσκεψιν, χωρίς λύπην, χωρίς αιδώ μεγάλα κ' υψηλά τριγύρω
μου έκτισαν τείχη.

Και κάθομαι και απελπίζομαι τώρα εδώ.

Άλλο δεν σκέπτομαι: τον νουν μου τρώγει αυτή η τύχη-
διότι πράγματα πολλά έξω να κάμω είχον. Α όταν έκτιζαν τα τείχη πώς
να μην προσέξω.

Αλλά δεν άκουσα ποτέ κρότον κτιστών ή ήχον. Ανεπαισθήτως
μ'έκλεισαν από τον κόσμον έξω.

Και στα «Τείχη» ο ποιητής, όπως οι δεσμώτες της σπηλιάς και όπως ο ίδιος μέσα στις σκοτεινές κάμαρες, είναι εγκλωβισμένος σε έναν περικλειστο χώρο, απομονωμένος από τον άλλο κόσμο. Και εδώ αφηγείται ο ίδιος το προσωπικό του δράμα, όπως στο άλλο ποίημα. Ωστόσο στα «Τείχη» έχουμε τα ακόλουθα ιδιαίτερα στοιχεία:

α. Ο αφηγητής έχει ζήσει στο παρελθόν μαζί με τον κόσμο και η απομόνωση του είναι πιο τραγική, γιατί υπάρχει μέτρο σύγκρισης: γνωρίζει ο ίδιος από δική του πείρα την αξία του έξω κόσμου, ξέρει τι χάνει και έχει συναίσθηση της κατάστασης του. Μάλιστα κάνει λόγο και για πράγματα πολλά, που θα τα έκανε έξω από τα τείχη.

β. Ο αφηγητής κάνει λόγο για το ιστορικό του εγκλεισμού του και στον τρόπο με τον οποίο έγινε αυτός.

γ. Για τον εγκλεισμό επισημαίνονται κάποιοι δράστες, κάποιοι υπεύθυνοι, έστω και αν

αναφέρονται αόριστα, χωρίς ταυτότητα (στο πρώτο ποίημα δεν αναζητούνται υπεύθυνοι)· ωστόσο χαρακτηρίζονται ως απερίσκεφτοι, άπονοι και αδιάντροποι (χωρίς περίσκεψιν, χωρίς λύπην, χωρίς αιδώ).

δ. Ο αφηγητής επιρρίπτει και στον εαυτό του ευθύνες, καταλογίζοντας του απροσεξία, απουσία εγρήγορσης και εφησυχασμό (πώς να μην προσέξω)» ωστόσο την προσωπική του ευθύνη προσπαθεί να την αποποιηθεί ή τουλάχιστον να τη μετριάσει, με τη δικαιολογία ότι οι άλλοι έδρασαν ανεπαισθήτως-δεν τους αντιλήφτηκε.

ε. Ο έγκλειστος αφηγητής αφυπνίζεται, όταν όμως είναι πια αργά, όταν ο εγκλεισμός έχει κιόλας συντελεστεί και είναι αμετάκλητος. Και τώρα, έχοντας συναίσθηση της κατάστασης του, υποφέρει και ζει σε μια διαρκή απελπισία (βλ. στο δεύτερο δίστιχο).

στ. Τέλος ο έγκλειστος στα τείχη γνωρίζει ότι είναι μάταιο να επιδιώξει τον απεγκλωβισμό του και να αναζητήσει το φως· ωστόσο δεν αποδέχεται την κατάσταση του και δε συμβιβάζεται (όπως γίνεται στο άλλο ποίημα). Απλώς διεκτραγωδεί την κατάσταση του και θρηνεί για τη δυστυχία του.

2^η δραστηριότητα/ομάδα: Πλάτων vs Orwell vs Huxley

Η δεύτερη ομάδα καλείται να εντοπίσει ομοιότητες ανάμεσα στην πλατωνική κοινωνία που περιγράφει ο Πλάτων μέσα από την αλληγορία του σπηλαίου, την υπαρκτή, άδικη κοινωνία στην οποία ζουν οι έγκλειστοι/δεσμώτες και στις κοινωνίες που περιγράφουν στα έργα τους δύο μεγάλοι ξένοι συγγραφείς, ο George Orwell στο βιβλίο του *1984* (γραμμένο το 1948) και ο Aldus Huxley στο έργο του *Ένας θαυμαστός καινούριος κόσμος* (γραμμένο το 1931).

Ο Huxley περιγράφει μια εποχή όπου η τεχνολογία έχει μεταμορφώσει ολοκληρωτικά τη ζωή του ανθρώπου επιδιώκοντας μια ουτοπική πραγματικότητα. Για να επιτύχει αυτό το στόχο η ηγεσία του «Θαυμαστού Καινούριου Κόσμου» έχει φτάσει στον

ολοκληρωτικό έλεγχο του ανθρώπου. Με σύνθημα το τρίπτυχο «Κοινότητας, Ταυτότητας, Σταθερότητας» το άτομο έχει γίνει μια τέλεια μηχανή με προγραμματισμένες λειτουργίες, επιθυμίες ακόμη και συναισθήματα, τα οποία ελέγχονται από τη βρεφική ήδη ηλικία μέχρι και το θάνατό του. Συνακόλουθα, κάθε άτομο έχει μια προδιαγεγραμμένη πορεία πριν καν γεννηθεί, εφόσον όλοι οι άνθρωποι ανήκουν σε μια κατηγορία ξεκινώντας από τον τύπο Α, όπου ανήκουν οι πιο ευφυείς και ικανοί, και καταλήγοντας στην κατηγορία Ε, όπου ανήκουν οι απλοί εργάτες. Η ουτοπία βασίζεται στην κοινωνική και πολιτική σταθερότητα και για το λόγο αυτό πραγματοποιείται μαζική παραγωγή όμοιων ανθρώπων για να εξασφαλιστεί αρμονία στην κοινωνία. Έτσι, η ομοιομορφία αυτή γίνεται ένας πρόσθετος παράγοντας κοινωνικής σταθερότητας που διευκολύνει την προσπάθεια κοινωνικής ισορροπίας. Το Παγκόσμιο Κράτος φροντίζει να διαφυλάξει την παραπάνω ισορροπία προσανατολίζοντας τους πολίτες σε ένα πλαίσιο καταναλωτισμού και πειθαρχίας. Ο προσανατολισμός αυτός πραγματοποιείται τόσο με την πλύση εγκεφάλου μέσα από τον καθημερινό βομβαρδισμό μηνυμάτων από τη βρεφική ηλικία, όσο και με την αυστηρότητα του μοντέλου ζωής που είναι αναγκασμένοι να υιοθετήσουν οι πολίτες. Έτσι, οι απόπειρες διαφοροποίησης είναι ελάχιστες, αλλά και κάθε απόκλιση από το ιδεολογικό πλαίσιο του Καινούριου Κόσμου αντιμετωπίζεται άμεσα με πειθαρχικές ποινές κι εξορία. Ο έλεγχος και η λογοκρισία επεκτείνεται σε κάθε τομέα της ζωής προκειμένου να μην αφηθεί τίποτα στην τύχη.

Κεντρικός ήρωας του βιβλίου 1984 είναι ο Ουίνστον Σμίθ, ένας συνηθισμένος άνθρωπος. Είναι κυβερνητικός υπάλληλος και μέλος του εξωτερικού κόμματος της Ωκεανίας, μιας από τις τρεις χώρες που είναι χωρισμένος πλέον ο πλανήτης. Οι κοινωνικές τάξεις στην Ωκεανία είναι τα μέλη του εσωτερικού κόμματος (που ασκούν την διοίκηση της χώρας), τα μέλη του εξωτερικού κόμματος (οι κρατικοί υπάλληλοι) και οι προλετάριοι (που είναι απλά τα εργατικά χέρια της χώρας). Το κόμμα ασκεί την εξουσία έχοντας καταλύσει κάθε έννοια ελευθερίας. Όλοι παρακολουθούνται, ακόμα και μέσα στα σπίτια τους, με την βοήθεια οθονών. Όλα και όλοι ελέγχονται από τον

Μεγάλο Αδερφό. Όλα οφείλονται και πηγάζουν από τον Μεγάλο Αδερφό. Ένα πρόσωπο που χρησιμοποιείται για την προσωποποίηση του κόμματος. Η ελευθερία έκφρασης αλλά ακόμα και σκέψης έχει ποινικοποιηθεί. Στην προσπάθεια να ελεγχθεί, έχοντας ως στόχο να καταργηθεί, η σκέψη, χρησιμοποιείται η γλώσσα. Η εξουσία ετοιμάζει την «Νέα Ομιλία», που είναι η μόνη γλώσσα στον κόσμο που το λεξιλόγιο της λιγοστεύει κάθε χρόνο. Σκοπός της Νέας Ομιλίας είναι να στενέψει τα όρια της σκέψης, γιατί δεν θα υπάρχουν λέξεις για να την εκφράσει κανείς.

Τα δύο έργα παρουσιάζουν αρκετές διαφορές, οι μαθητές μπορούν όμως να εντοπίσουν και ομοιότητες, αν βασίσουν την ανάλυση τους στην πλατωνική φιλοσοφία των ιδεών και την ιδανική κοινωνία. Η συγκριτική αυτή μελέτη και ανάλυση μπορεί να δείξει, με εύγλωττο τρόπο, την διαχρονικότητα των αρχαίων κειμένων και να βοηθήσει τους μαθητές να αντιληφθούν ότι ο αρχαίος ελληνικός κόσμος (είτε μέσα από την ιστορία, είτε μέσα από την λογοτεχνία και τη φιλοσοφία) είχε καταφέρει να συλλάβει τον πυρήνα της ανθρώπινης ύπαρξης και ασχολήθηκε με θέματα που απασχολούν τον άνθρωπο ως σήμερα. Αυτό άλλωστε τα κάνει τόσο δημοφιλή και αποτελούν τη βάση πάνω στην οποία μεταγενέστεροι συγγραφείς προσπαθούν να μετουσιώσουν και να καταστήσουν επίκαιρα τα μηνύματά τους, προσαρμόζοντάς τα στη δική τους εποχή.

Στο φύλλο εργασίας που μοιράζει ο διδάσκων στους μαθητές τους παραπέμπει σε ιστοσελίδες που παρουσιάζουν συνοπτικά τα δύο κείμενα (αφού δεν είναι απαραίτητο οι μαθητές να τα έχουν διαβάσει) και στη συνέχεια τους παραπέμπει σε ιστοσελίδες ή ιστολόγια που προβαίνουν σε αναλύσεις σχετικά με την επιρροή του Πλατωνικού κειμένου στους δύο συγγραφείς, τη σχέση ανάμεσα στο 1984 και στο *Θαυμαστό καινούριο κόσμο* και τα μηνύματά που προσπαθούν να περάσουν οι συγγραφείς στο κοινό τους. Στο διαδίκτυο υπάρχει επίσης και οπτικό υλικό που επιχειρεί μια συγκριτική, διακειμενική αναφορά στις ιδέες που εμπεριέχονται στα τρία έργα, καθώς επίσης και μια σειρά σκίτσων με τη μορφή βίντεο στην οποία

περιγράφονται οι βασικές διαφορές των δύο συγγραφέων. Οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις πηγές αυτές και στο δικό τους ιστολόγιο, για να γίνει πιο παραστατική η παρουσίαση των απόψεων των Orwell και Huxley.

3^η δραστηριότητα/ομάδα: Το πλατωνικό Χόλυγουντ: η περίπτωση του Matrix

Η τρίτη ομάδα ασχολείται με τη σχέση που μπορεί να υπάρχει ανάμεσα στην γνωστή Χολιγουντιανή ταινία *Matrix*, και στην αλληγορία του πλατωνικού σπηλαίου. Δεν είναι λίγες οι φορές που ο ελληνορωμαϊκός κόσμος έχει εμπνεύσει το Χόλυγουντ, με τη δημιουργία ταινιών που είτε αναφέρονται άμεσα σε ιστορίες ειλημμένες από την αρχαία Ελλάδα και τη Ρώμη (*The Odyssey*, 1997; *Hercules*, 1997; *Helen of Troy*, 2003; *Clash of the Titans*, 2010;) είτε έμμεσα λαμβάνουν τη θεματολογία τους από τον αρχαίο κόσμο (*Το βλέμμα του Οδυσσέα*, 1995; *Mighty Aphrodite*, 1995; *O brother, where art thou?*, 2000, με αναφορές στην Ομηρική Οδύσσεια). Οι τίτλοι που μπορεί να αναφέρει κανείς είναι αναρίθμητοι και μάλιστα σε μεγάλα ξένα πανεπιστήμια έχουν δημιουργηθεί και θεματικές ενότητες *Classics in the Cinema*, ενώ αρκετά συχνά λαμβάνουν χώρα συνέδρια με θέμα την μεταφορά κλασικών ιστοριών στη μεγάλη οθόνη και την πρόσληψή τους στη σύγχρονη εποχή.

Στο φύλλο εργασίας που μοιράζει στην τρίτη ομάδα, ο διδάσκων καλεί τους μαθητές να αναζητήσουν στο διαδίκτυο μια σειρά από ιστοσελίδες, ιστολόγια, κριτικές και βίντεο σε ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης που αναφέρονται στην επίδραση του πλατωνικού μύθου στην ταινία *Matrix*. Οι μαθητές καλούνται να ενσωματώσουν τις πηγές που τους προτείνει ο διδάσκων ή να αναζητήσουν επιπλέον πηγές οι ίδιοι (βίντεο ή παρουσιάσεις/κριτικές της ταινίας) που τους φαίνονται χρήσιμες για την επέκταση του νοήματος του πλατωνικού σπηλαίου στη σύγχρονη πραγματικότητα, αλλά και να δημιουργήσουν ένα δικό τους κείμενο, το οποίο θα αποτελεί σύνθεση των πληροφοριών που έχουν αντλήσει από το διαδίκτυο.

Στο κείμενο αυτό θα ήταν σκόπιμο να προβούν σε συγκρίσεις ή και παραλληλισμούς της ταινίας με την αλληγορία και στην ερμηνεία συμβολισμών, όπως θα κάνουν δηλαδή και οι συμμαθητές τους που θα ασχοληθούν με τον Πλατωνικό Καβάφη. Για παράδειγμα, ενώ ο Πλάτων χρησιμοποιεί το χώρο του σπηλαίου για να τοποθετήσει τους έγκλειστους δεσμώτες του, ο Καβάφης χτίζει τείχη για να δηλώσει τον περιορισμό των ανθρώπων που αισθάνονται δέσμιοι, στην ταινία ο ίδιος ο τίτλος, Matrix, υποδηλώνει την ύπαρξη μιας μήτρας, ενός πυρήνα που έχει δημιουργηθεί για τον έλεγχο των ανθρώπων.

Φάση 4^η : Παρουσίαση του ιστολογίου-Συζήτηση στην τάξη (7^η και 8^η διδακτική ώρα)

Στη φάση αυτή ο διδάσκων λειτουργεί ως συντονιστής της όλης προσπάθειας και φροντίζει το υλικό της ομάδας να αναρτηθεί στο ιστολόγιο με μια λογική σειρά, ώστε να υπάρχει αλληλουχία των νοημάτων και της πορείας ανάλυσης της ενότητας.

Κατά τη δεύτερη διδακτική ώρα γίνεται η παρουσίαση στην τάξη του τελικού ψηφιακού προϊόντος που δημιούργησαν οι μαθητές. Με το υλικό συγκεντρωμένο και παρουσιασμένο από τον διδάσκοντα στον διαδραστικό πίνακα του σχολείου, οι μαθητές είναι σε θέση να αντιληφθούν την ερμηνεία και τις προεκτάσεις της ενότητας, να θέσουν ερωτήματα που αφορούν τη διαχρονικότητα των νοημάτων του πλατωνικού σπηλαίου και να αναστοχαστούν τη σημασία τους για την κοινωνία στην οποία ζουν και αναπτύσσονται οι ίδιοι και θα κληθούν να αναλάβουν ρόλο ως ενήλικες, ενεργοί πολίτες. Όπως προαναφέρθηκε, η δυναμική μορφή που έχει ένα ιστολόγιο, επιτρέπει στο περιεχόμενό του να εμπλουτίζεται μέσα από προσθήκες, ερωτήσεις και σχόλια των μαθητών που θα έχουν πρόσβαση σε αυτό, καθιστώντας το έτσι ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο προϊόν.

5. Επέκταση του σεναρίου

Από τα πλεονεκτήματα του διαδικτύου είναι ότι τα κείμενα που αναρτώνται στον κυβερνοχώρο και στον παγκόσμιο ιστό δεν έχουν την στατικότητα των έντυπων

κειμένων. Αυτό ακριβώς το πλεονέκτημα μπορούν να εκμεταλλευτούν οι μαθητές για να επεκτείνουν το σενάριο που παρουσιάζεται εδώ.

Μπορούν, για παράδειγμα, να δημιουργήσουν στο χώρο που αφιέρωσαν για την παρουσίαση της ενδέκατης ενότητας φόρουμ χρηστών-μαθητών, στα οποία θα γίνεται ανταλλαγή απόψεων πάνω σε έννοιες-κλειδιά που άπτονται της πλατωνικής αλληγορίας του σπηλαίου, με ερωτήματα που θα θέτει είτε ο διαχειριστής του φόρουμ είτε θα τίθενται ελεύθερα από τους μαθητές που θα έχουν πρόσβαση στον ιστότοπο αυτό.

Η σημασία της παιδείας, η παραπληροφόρηση, η προπαγάνδα, η ατομική ευθύνη, η χειραγώγηση των ανθρώπων από την πολιτική ή από την τέταρτη εξουσία θα μπορούσαν να αποτελέσουν θέματα για συζήτηση. Αφορμή θα μπορούσε να είναι αναζήτηση πληροφοριών από το διαδίκτυο, στην οποία προβαίνουν οι μαθητές ή ακόμη σχολιασμός της καθημερινότητας που –ευτυχώς ή δυστυχώς- χαρίζει απλόχερα αφορμές για συζήτηση και προβληματισμό πάνω στα θέματα αυτά. Για παράδειγμα, μπορούν οι μαθητές ή ο διδάσκων να αναρτήσει στο ιστολόγιο τον υπερσύνδεσμο <http://www.youtube.com/watch?v=eYjU-r6FZTk&feature=related> και να ζητήσει από τους μαθητές να σχολιάσουν το περιεχόμενο του μέσα από συγκεκριμένες ερωτήσεις που θα θέσει για προβληματισμό.

Επίσης, θα μπορούσαν να δημιουργήσουν, βασισμένοι και στην ιστοσελίδα <http://www.monica.com.br/ingles/comics/piteco/pag5.htm>, μια σειρά σκίτσων με θέμα την διαχρονικότητα της αλληγορίας του σπηλαίου και να τα αναρτήσουν στο διαδίκτυο, στο ιστολόγιο της τάξης. Τα σκίτσα, με ευσύνοπτες και εύστοχες λεζάντες, λειτουργούν εν είδει αλληγορίας, αφού περνούν το μήνυμα στο κοινό, χωρίς να σχολιάζουν ή να παίρνουν θέση, αφήνοντας την ερμηνεία για τον αποδέκτη του μηνύματος.

Ακόμη, με αφορμή το βιβλίο του George Orwell, 1984 μπορούν να σχολιάσουν διάφορα τηλεοπτικά σόου, στα οποία οι παίκτες είναι έγκλειστοι σε ένα περιορισμένο χώρο και καλούνται να αγωνιστούν σε διάφορες δοκιμασίες, προκειμένου ένας από αυτούς να κερδίσει ένα έπαθλο.

Οι μαθητές μπορούν, τέλος, να αναζητήσουν στο διαδίκτυο γνώμες αρθρογράφων, ψυχολόγων, κοινωνιολόγων αλλά και των ίδιων των παικτών που έχουν υποστεί την δοκιμασία αυτή και να εκφράσουν τη δική τους γνώμη για τα κίνητρα που οδηγούν τον άνθρωπο να επιλέξει ο ίδιος τον εγκλεισμό του για ένα χρονικό διάστημα, την εικονική πραγματικότητα την οποία ζει, τις σχέσεις που αναπτύσσει με τους άλλους έγκλειστους συμπαίκτες του, την πιθανή αλλοίωση ή τις μεταβολές που υφίσταται ο χαρακτήρας, τους σκοπούς που εξυπηρετούν τέτοιου είδους εκπομπές για τη χειραγωγή τόσο των συμμετεχόντων όσο και των τηλεθεατών που στημένοι μπροστά στην τηλεόραση παρακολουθούν να εξελίσσεται μπροστά στα μάτια τους η ζωή των άλλων, όχι η πραγματική ζωή τους αλλά μια ζωή που την επιβάλλει η εικονική πραγματικότητα στην οποία είναι εγκλωβισμένοι.

6. Κριτική-αξιολόγηση

Το σενάριο αυτό δεν έχει εφαρμοστεί στην τάξη. Ο διδάσκων θα μπορούσε να διαθέσει περισσότερο χρόνο για κάποιες δραστηριότητες, ανάλογα με τις ικανότητες των μαθητών του που ο ίδιος γνωρίζει καλύτερα. Θα μπορούσε επίσης να επισημάνει συγκεκριμένα τμήματα από τους ιστότοπους, στους οποίους παραπέμπει τους μαθητές του (για παράδειγμα να ακούσουν συγκεκριμένα τμήματα της ομιλίας/παρουσίασης του Στ. Ράμφου για την ερμηνεία της αλληγορίας του σπηλαίου ή αποσπάσματα από κειμενικό υλικό που διατίθεται στο διαδίκτυο). Ακόμη, ο διδάσκων θα μπορούσε, σε συνεργασία με τον καθηγητή/καθηγήτρια των αγγλικών του σχολείου, να μεταφράσει διαδικτυακές πηγές γραμμένες στην αγγλική γλώσσα (μόνο δύο στο συγκεκριμένο σενάριο) που θεωρεί απαραίτητες για την εργασία των επιμέρους ομάδων.

Το γεγονός ότι οι μαθητές δεν έχουν απαραίτητα διαβάσει τα λογοτεχνικά έργα, τα οποία καλούνται να αντιπαραβάλουν με την αλληγορία του σπηλαίου ούτε έχουν δει την ταινία μπορεί να είναι ένα εμπόδιο κατά τη διάρκεια της δεύτερης φάσης. Ο διδάσκων θα μπορούσε να ζητήσει από τις αντίστοιχες ομάδες να αφιερώσουν χρόνο στο σπίτι για να διαβάσουν εκτενείς περιλήψεις που θα βρουν στο διαδίκτυο ή να δουν αποσπάσματα της ταινίας για να έχουν μια εμπειριστατωμένη εικόνα πριν αρχίσουν να εργάζονται στη φάση αυτή.

Η αξιολόγηση μπορεί να γίνει τόσο από τους ίδιους τους μαθητές (αυτοαξιολόγηση), όσο και από τον διδάσκοντα σε δύο άξονες: (α) στον άξονα του τι γνώριζαν, τι χρειάστηκε να μάθουν και στο τι έμαθαν οι μαθητές σε σχέση πάντοτε με την αρχική στοχοθεσία και (β) στον άξονα της διαδικασίας που ακολούθησαν και του προϊόντος που δημιούργησαν τελικά. Με αυτό τον τρόπο οι μαθητές γνωρίζουν πώς να μαθαίνουν αλλά και παράλληλα μπορούν ανά πάσα στιγμή να ανατρέξουν και να αξιολογήσουν την πορεία τους προς τη γνώση (μεταγνωστικές δεξιότητες), αλλά και να αναστοχαστούν για το τελικό προϊόν της γνωστικής διαδικασίας.

Τέλος, η αξιολόγηση μπορεί να προέλθει και από τα σχόλια που θα κάνουν οι μαθητές άλλων σχολείων για την ενότητα, από τους προβληματισμούς που θέτουν και τις προεκτάσεις που δίνουν στην ανάλυση των θεμάτων με τα οποία το συγκεκριμένο σενάριο.

7. Βιβλιογραφία

ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ, Δ., Μ. ΑΛΕΞΙΟΥ. 2012. *Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*. Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη.

ELLIS, R. 2003. *Task-based Language Learning and Teaching*. Oxford, New York: Oxford University Press.

FROST, R. A Task-based Approach. British Council Teaching English. http://www.teachingenglish.org.uk/think/methodology/task_based.shtml (19/08/2012).

WILLIS, J. 1996. *A Framework for Task-Based Learning*. Longman.

Δικτυογραφία

<http://4lyk-n-smyrn.att.sch.gr/globalsch-autosch/iware/?D=68dc38bbda782bd8c820d71074cb4a2d>

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%B3%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1>

<http://www.youtube.com/watch?v=3XmOKAkS7HA>

http://www.youtube.com/watch?v=5oQ_zhTEVzE

Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού, www.snhell.gr

<http://www.youtube.com/watch?v=eYjU-r6FZTk&feature=related>

http://www.greek-language.gr/greekLang/ancient_greek/tools/corpora/anthology/content.html?m=1&t=530

<http://eagainst.com/articles/%CE%BF%CF%81%CE%B3%CE%BF%CF%85%CE%B5%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%80%CE%BB%CE%B1%CF%84%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%AF%CE%B1-%CF%83%CF%84/>

<http://www.wellplacedpottery.org/alec/literature/huxleyplato.html>

<http://esmanciengreeks.wordpress.com/2011/04/25/similarities-between-the-republic-and-huxleys-brave-new-world/>

<http://www.ramnousia.com/2010/09/1984.html>

<http://www.youtube.com/watch?v=3vSF71pwotI>

<http://www.youtube.com/watch?v=ua9Vwq9v4uM>

<http://www.youtube.com/watch?v=xsk7OKCfUFk>

<http://www.ramnousia.com/2010/05/matrix.html>

http://www.youtube.com/watch?v=vt6F8ftDr_k&feature=related

<http://blogs.sch.gr/stratilio/archives/388>

http://el.wikipedia.org/wiki/The_Matrix

<http://www.monica.com.br/ingles/comics/piteco/pag5.htm>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 (κοινό για όλες τις ομάδες)

1. Ανοίξτε έναν φυλλομετρητή, πληκτρολογήστε τη διεύθυνση του διαδικτυακού τόπου wikipedia.gr και στη συνέχεια στο πεδίο της αναζήτησης πληκτρολογήστε τη λέξη *αλληγορία*. Διαβάστε το σχετικό κείμενο και υπογραμμίστε τα βασικά στοιχεία μιας αλληγορίας.

2. Στη συνέχεια ανοίξτε ένα φυλλομετρητή, πληκτρολογήστε τη διεύθυνση <http://www.youtube.com/watch?v=3XmOKAkS7HA>, και παρακολουθήστε ένα μικρό βίντεο στο οποίο παρουσιάζεται το κείμενο της αλληγορίας στο πρωτότυπο κείμενο και ακολουθεί ηχητικά η νεοελληνική απόδοση του.

3. Έχοντας ανοιχτό το φυλλομετρητή, πληκτρολογήστε τη διεύθυνση http://www.youtube.com/watch?v=5oQ_zhTEVzE, και παρακολουθήστε με προσοχή τη δραματοποιημένη αφήγηση του μύθου του πλατωνικού σπηλαίου. Μπορείτε να παρακολουθήσετε το οπτικό υλικό και δεύτερη φορά, να κρατήσετε πρόχειρες σημειώσεις και να σχολιάσετε, στο πλαίσιο της ομάδας σας, σημεία που σας έκαναν εντύπωση, να εκφράσετε μια πρώτη αποτίμηση για τη σημασία της αλληγορίας και να εντοπίσετε συμβολισμούς και να εκφέρετε απόψεις και πιθανές ερμηνείες.

4. Στο ιστολόγιο που θα δημιουργήσετε θα κάνετε διαδικτυακές αναφορές και θα ενσωματώσετε την ανάγνωση και την δραματοποιημένη αφήγηση από το BBC με την ελληνική της απόδοση.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2 (κοινό για όλες τις ομάδες)

1. Πηγαίνετε στο διαδικτυακό τόπο Πύλης για την Ελληνική, στο ανθολόγιο για τα κείμενα της αττικής πεζογραφίας, βρείτε το όνομα του Πλάτωνα, πατήστε πάνω στο έργο Πολιτεία και αναζητήστε την ενότητα [ΠΛ Πολ 514a–517a](#), (ΠΛ Πολ 514a–521b: Η αλληγορία του σπηλαίου) Η αφήγηση της αλληγορίας. Πατώντας πάνω στην ενότητα, βλέπετε το αρχαίο κείμενο και δύο δόκιμες νεοελληνικές μεταφράσεις. Κάντε κλικ πάνω στην υπερσύνδεση http://www.greek-language.gr/greekLang/ancient_greek/tools/corpora/anthology/content.html?m=1&t=530, όπου θα βρείτε τη νεοελληνική μετάφραση του Ν. Σκουτερόπουλου και εντοπίστε το τμήμα του κειμένου που αφορά στην ενότητα που υπάρχει στο σχολικό εγχειρίδιο.

2. Ανοίξτε ένα εργαλείο επεξεργασίας κειμένου και δημιουργήστε ένα νέο αρχείο, στο οποίο θα αποθηκεύσετε το κείμενο της ενότητας. Με το εργαλείο *Εισαγωγή Πίνακα* δημιουργήστε έναν πίνακα με τρεις στήλες, μια για τους αρχαίο κείμενο, μία για τη νεοελληνική μετάφραση και μια για τα σχόλια σχόλια που θα κάνετε ερμηνεύοντας τους συμβολισμούς της ενότητας.

3. Χωρίστε την ενότητα σε υποενότητες, για να διευκολύνετε τους συμμαθητές σας στην κατανόηση της δομής της ενότητας και προσπαθήστε να ερμηνεύσετε, βασιζόμενοι στα σχόλια του βιβλίου σας και στις γνώσεις

που αποκομίσατε από την α' φάση της επεξεργασίας τα σύμβολα της ενότητας. Ιδιαίτερη προσοχή να δώσετε στις έννοιες

- του σπηλαίου
- των δεσμών
- του πυρσού
- των σκιών
- του τοιχίου
- της ανηφορικής διόδου προς την έξοδο
- της εξόδου
- του φωτός

4. Αποθηκεύστε το αρχείο που δημιουργήσατε στον υπολογιστή του σχολείου σας. Στο ιστολόγιο που θα δημιουργήσετε θα ενσωματώσετε τον πίνακα που δημιουργήσατε στη φάση αυτή.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3

Για την α' ομάδα

Στόχος είναι η συγκριτική ανάλυση της αλληγορίας του σπηλαίου και των ποιημάτων του Κ. Π. Καβάφη που περιλαμβάνονται και στο σχολικό εγχειρίδιο. Η ανάλυση αυτή θα οδηγήσει στη δημιουργία ενός μικρού κειμένου-παρουσίασης που θα αναρτηθεί στο ιστολόγιο της τάξης σας που είναι αφιερωμένο στην επεξεργασία της 11^{ης} ενότητας και θα είναι χρήσιμο για τους συμμαθητές σας τόσο της τάξης σας όσο και των άλλων σχολείων του νομού σας.

1. Ανοίξτε το φυλλομετρητή και πηγαίnete στην ιστοσελίδα www.snhell.gr. Αναζητήστε τη σελίδα που μόλις ανοίξατε τα ποιήματα του Κ.Π. Καβάφη, *Τα παράθυρα* και *Τα τείχη*.

2. Στη συνέχεια, δημιουργήστε με τον κειμενογράφο ένα αρχείο κειμένου. Με το εργαλείο *Εισαγωγή Πίνακα*, δημιουργήστε δύο πίνακες, ένα για κάθε ποίημα, με δύο στήλες, η μια από τις οποίες θα εμπεριέχει το ποίημα και η δεύτερη τα δικά σας σχόλια.

3. Τα σχόλια σας θα εστιαστούν στις ομοιότητες και στις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στην αλληγορία του σπηλαίου και στις ποιητικές δημιουργίες του μεγάλου Αλεξανδρινού ποιητή. Ενδεικτικά, ο σχολιασμός σας θα μπορούσε να επικεντρωθεί:

- στον αφηγητή/αφηγητές της ιστορίας κάθε φορά, στον χώρο και στο χρόνο

της κάθε ιστορίας

- στα σύμβολα που χρησιμοποιούνται και στην ερμηνεία τους
- στις αντιδράσεις των πρωταγωνιστών για την κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει
- στον τόνο της κάθε ιστορίας
- στα γλωσσικά και στα εξω-γλωσσικά στοιχεία των ποιημάτων
- στα μηνύματα που πιθανόν να αποκομίζει ο αναγνώστης.

4. Αποθηκεύστε το κείμενο μας σε ένα αρχείο στον υπολογιστή του σχολείου σας, για να το αναρτήσετε αργότερα στο ιστολόγιο μαζί με το υλικό των άλλων ομάδων.

Για την β' ομάδα

Στόχος είναι η δημιουργία ενός κειμένου, στο οποίο θα γίνεται συγκριτική παρουσίαση και ανάλυση των απόψεων του Huxley και Orwell καθώς επίσης ο εντοπισμός επιρροών από το έργο του Πλάτωνα. Θα επισημαίνονται οι ομοιότητες, θα εντοπίζονται οι διαφορές και θα αξιολογούνται οι ιδέες του κάθε συγγραφέα για την κοινή θεματική, γύρω από την οποία περιστρέφονται οι απόψεις του, δηλαδή τη βελτίωση της κοινωνίας. Το κείμενο αυτό θα αναρτηθεί στο ιστολόγιο της τάξης μαζί με διαδικτυακό υλικό που θα επιλέξει η ομάδα για να ενισχύσει τη γραπτή της παρουσίαση.

1. Για να βοηθηθείτε στην ανάλυσή σας, αναζητήστε και επεξεργαστείτε τις παρακάτω υπερσυνδέσεις:

<http://eagainst.com/articles/%CE%BF%CF%81%CE%B3%CE%BF%CF%85%CE%B5%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%80%CE%BB%CE%B1%CF%84%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%AF%CE%B1-%CF%83%CF%84/>

<http://www.wellplacedpottery.org/alec/literature/huxleyplato.html>

<http://esmancientgreeks.wordpress.com/2011/04/25/similarities-between-the-republic-and-huxleys-brave-new-world/>

<http://www.ramnousia.com/2010/09/1984.html>

<http://www.youtube.com/watch?v=3vSF71pwotI>

<http://www.youtube.com/watch?v=ua9Vwq9v4uM>

καθώς και άλλες υπερσυνδέσεις που θα θεωρήσετε χρήσιμες ύστερα από δική σας αναζήτηση στον παγκόσμιο ιστό μέσα από μηχανές αναζήτησης.

2. Ύστερα από τη μελέτη και αξιολόγηση των παραπάνω υπερσυνδέσεων, θα δημιουργήσετε μια σύντομη παρουσίαση με θεματικό άξονα τη σύγκριση των απόψεων των Πλάτωνα, Orwell και Huxley για την κοινωνία, τους κινδύνους

που ενέχει η έλλειψη ουσιαστικής παιδείας και η χειραγώγηση του πλήθους και τη σημασία της παιδείας για τη βελτίωση της κοινωνίας και των πολιτών της.

3. Αποθηκεύστε το κείμενο μας σε ένα αρχείο στον υπολογιστή του σχολείου σας, για να το αναρτήσετε αργότερα στο ιστολόγιο μαζί με το υλικό των άλλων ομάδων.

4. Επιλέξτε ποιες από τις διαδικτυακές αναφορές που χρησιμοποιήσατε θέλετε να αναρτήσετε στο ιστολόγιο που θα δημιουργήσει η τάξη σας ως τελικό ψηφιακό προϊόν.

Για την γ' ομάδα

Στόχος είναι η συγκριτική ανάλυση της αλληγορίας του σπηλαίου και της ταινίας *Matrix* μέσα από ένα πλήθος διαδικτυακών αναφορών που θα σας βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση και ερμηνεία του συσχετισμού των προς επεξεργασία έργων.

Η ανάλυση αυτή θα οδηγήσει στη δημιουργία ενός μικρού κειμένου-παρουσίασης που θα αναρτηθεί στο ιστολόγιο της τάξης σας που είναι αφιερωμένο στην επεξεργασία της 11^{ης} ενότητας και θα είναι χρήσιμο για τους συμμαθητές σας τόσο της τάξης σας όσο και των άλλων σχολείων του νομού σας. Το γραπτό κείμενο θα εμπλουτιστεί και με οπτικο-ακουστικό υλικό που θα χρησιμοποιήσετε, ύστερα από αξιολόγησή του, από την αναζήτησή σας μέσα από το διαδίκτυο.

1. Για να βοηθηθείτε στην ανάλυσή σας, αναζητήστε στο διαδίκτυο τις παρακάτω υπερσυνδέσεις

- <http://www.youtube.com/watch?v=xsK7OKCfUFk>,
- <http://www.ramnousia.com/2010/05/matrix.html>
- http://www.youtube.com/watch?v=vt6F8ftDr_k&feature=related
- <http://blogs.sch.gr/stratilio/archives/388>

όπου επιχειρείται με συγκριτική παρουσίαση της ταινίας *Matrix* και της αλληγορίας του σπηλαίου είτε μέσα από βίντεο είτε μέσα από γραπτά κείμενα/αναλύσεις. Μπορείτε να αναζητήσετε και άλλες, δικές σας ιστοσελίδες, ύστερα από προσωπική αναζήτηση.

2. Δημιουργήστε μία γραπτή παρουσίαση, η οποία θα εμπεριέχει

- Συνοπτική παρουσίαση της ταινίας *Matrix* (με στοιχεία που θα αναζητήσετε και στην υπερσύνδεση http://el.wikipedia.org/wiki/The_Matrix)
- Παρουσίαση των αναφορών στον πλατωνικό χώρο των ιδεών και

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην μονιμότητα της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

σύγκριση με την αλληγορία του σπηλαίου

○ Τη δική σας κριτική για το κατά πόσο ανταποκρίνονται στην σημερινή πραγματικότητα οι κίνδυνοι που αναφέρονται στην ταινία.

3. Αποθηκεύστε το κείμενο μας σε ένα αρχείο στον υπολογιστή του σχολείου σας, για να το αναρτήσετε αργότερα στο ιστολόγιο μαζί με το υλικό των άλλων ομάδων.

4. Επιλέξτε ποιες από τις διαδικτυακές αναφορές που χρησιμοποιήσατε θέλετε να αναρτήσετε στο ιστολόγιο που θα δημιουργήσει η τάξη σας ως τελικό ψηφιακό προϊόν.